

Priebeh požiaru môžeme rozdeliť na štyri fázy:

- Prvá fáza: je od vzniku požiaru do začiatku intenzívneho horenia. Trvá 3 až 10 minút. V tejto fáze je najväčšia šanca uhasiť požiar. Z časového intervalu prvej fázy vyplyva, aké dôležité je rýchle nahlásenie požiaru.
- Druhá fáza: je od začiatku intenzívneho horenia až do okamihu, kedy požiar zachváti všetky horľavé materiály. Požiar je v maximalnej intenzite, jeho hasenie je veľmi náročné.
- Tretia fáza: nastáva, keď intenzita požiaru sa začína znížovať.
- Čtvrtá fáza: dochádza k prerušeniu procesu horenia.

Ako zácasu spozoroval požiar, keď ľudia spia?

Od včasného spozorovania požiaru závisí záchrana ľudu a možnosť zahasiť požiar.

Požiar zvyčajne spozorujú ľudia, ktorí sú v budove pri jeho vzniku.

Požiar však môže vzniknúť aj v čase, keď v budove nikto nie je, alebo v noci, keď ľudia spia.

Niekteré budovy sú preto vybavené elektrickou požiarou signalizáciou so samočinnými hlásičmi požiaru, ktoré reagujú na dym, teplo a žiarenie ohňa.

Z hlásiča sa signál dostane do ústredne, ktorá odošle impulz na výhlásenie poplachu, môže ho odošlať priamo hasičskému útvaru a pod.

Sú aj také hasiacie zariadenia, ktoré reagujú na teplo a samočinne začnú hasiť vzniknutý požiar. Naszívajú sa stabilné hasiacie zariadenia.

Automatický detektor ohňa

1.4.3 Požiar a jeho hasenie

Požiar je každé nežiaduce horenie, pri ktorom môže dôjsť k zraneniu osôb alebo zvierat, prípadne až k usmrteniu alebo materiálnym škodám. Za požiar sa považuje aj nežiaduce horenie, pri ktorom sú osoby, zvieratá, majetok alebo životné prostredie priamo ohrozené.

Hasenie požiaru:

1. Odstránenie horľavej látky

Tento spôsob sa využíva najmä pri rozsiahlych lesných požiaroch. Pri ich hasení sa robia široké priestupy, na ktorých oheň zhazuje, čím sa zabráni ďalšiemu šíreniu ohňa.

2. Zabránenie prístupu vzdušného kyslíka

Prístupu vzdušného kyslíka účinne zabraňuje oxid uhličitý, ktorým sú naplnené snehové hasiacie prístroje. Keďže má väčšiu hustotu ako vzduch, vytvorí nad ohniskom vrstvu, ktorá bráni prístupu vzdušného kyslíka.

Sneh je tvorený tuhým oxidom uhličitým, ktorý má veľmi nízku teplotu (približne – 70 °C). Horiaca látka sa teda hasí nielen zabránením prístupu vzdušného kyslíka, ale aj jej ochladením.

Na zabránenie prístupu kyslíka sa používajú aj penové alebo práškové hasiacie prístroje, ale ak ich nemáme, povrch horiacej látky zasypeme pieskom, hlinou, prikryjeme dekom a pod.

3. Ochladenie látky pod zápalnú teplotu

Najbežnejším hasiacim prostriedkom je voda. Ochladí horiaci predmet pod jeho zápalnú teplotu. Okrem toho voda a vodná para zabraňujú aj prístupu vzduchu.

Voda sa nesmie použiť na hasenie zariadení pod elektrickým napätím, lebo voda vedie elektrický prúd a tým by bol ohrozený život hasičov.

Vodu sa nesmie hasiť ani horiaci benzín, nafta, oleje a náterové látky. Všetky tieto látky majú menšiu hustotu ako voda. Keďže pri horeni sú horúce, pri poliatí vodou by došlo k ich prudkému prskaniu.

1.4.4 Čo treba robiť v prípade požiaru?

Nepodľahnúť panike, zachovaj pokoj! V prípade, že je požiar veľký a jeho hasenie nezvládneme vlastnými silami, ihneď zavoláme hasičov.

112

Dospelý človek rýchlo, ale rovnáne vyhodnotí vzniknutú situáciu:

- kde je ohnisko požiaru – kde a čo horí,
- ktorým smerom a na čo sa môže oheň rozšíriť,
- aký veľký je požiar a či ho dokáže uhasiť prostriedkami, ktoré má k dispozícii – hasiacie prístroje, voda, lopata, piesok a pod.,
- kto je v ohrozenom priestore okrem neho.

Deti sa majú usilovať čím skôr opustiť horiaci priestor a hneď hľať požiar dospejlej osobe alebo zavolať hasičom. Nikdy sa nesmú schovávať do inej miestnosti, odkiaľ nie je východ von! Jedovatý dym sa po krátkom čase rozšíri všade.

evakuácia osôb

Ak sa nachádzame v horiacej budove, z ktorej nemôžeme uniknúť, nikdy neotvárame dvere, ak sú klučky horúce (na druhej strane dverí je otvorený oheň), a v žiadnom prípade nepoužívame výťah. Otvoríme okno a upozorňujeme na svoju prítomnosť volaním: Horí! alebo Pomoc! a mávaním dostatočne veľkým kusom bielej látky (aby nás ľahšie našli).

Požiar je nežiaduce horenie. Pri jeho hasení treba odstrániť aspoň jednu z podmienok horenia: odstrániť horľavú látku, zabrániť prístupu vzdušného kyslíka alebo ochladí horľavú látku pod zápalnú teplotu.

Telefónne číslo, ktoré združuje hasičov, záchrannú zdravotnícku službu a policiu, je 112.

Čo je hlavnou príčinou vzniku požiarov?

- Základanie ohnísk v blízkosti lesa alebo priamo v lese.
- Vypaľovanie suchej trávy na jar.
- Hry detí so zápalkami doma, v pívniciach, v lese, v stohoch slamy alebo sena.
- Fajčenie v priestoroch, kde sa vyskytujú horľaviny.
- Poruchy na elektrických zariadeniach.
- Porušovanie zásad bezpečnosti pri práci a nedbalosť vo výrobnych prevádzkach s veľkou prácou, prípadne v takých prevádzkach, kde je veľa odpadov z dreva, papiera, textilu a iných horľavých látok.
- Úder blesku alebo elektrický výboj, napr. pri plastoči.
- Ukladanie horľavých látok v blízkosti komínov, vylúčiacich telies alebo sušenie na nich.
- Žiaľ, niekedy aj úmyselné zapálenie.
- Požiar však tak či onak spôsobí väčšinou ľudí.